

Datum
2020-06-23

Diarienummer
Af-2020/0016 0488

Avsändarens referens
S2020/00202 SOE

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: SOU 2020:01 Översyn av yrket personlig assistent

Arbetsförmedlingens yttrande begränsas till kommentarer på delar av utredningen som kan bedömas påverka arbetsmarknaden och Arbetsförmedlingens verksamhet.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslagen i utredningen. Förslagen kommer att ge goda förutsättningar för att förbättra personliga assistenters arbetsvillkor.

Arbetsförmedlingen tillstyrker även förslagen som innebär regelförändringar för att minska risken för oseriösa arbetsgivare som tillhandahåller dåliga arbetsvillkor.

Synpunkter utifrån valda avsnitt i utredningen

Kapitel 4 De personliga assistenternas arbetsgivare

4.5.2 Personlig assistent är ett bristyrke

Som framgår av utredningen bedömer Arbetsförmedlingen att det idag råder brist på personliga assistenter både på kort och lång sikt. Slutsatsen i kapitlet som beskriver att det är *lätt* att få arbete som personlig assistent kan med fördel förtydligas med att det kommer att vara liten konkurrens om jobben på ett och fem års sikt för personliga assistenter som uppfyller kraven.

Kapitel 8 Slutsatser och förslag

8.2.2 Ställ krav på kollektivavtalsliknande villkor för att betala ut assistansersättningen

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om krav på

Datum
2020-06-23Diarienummer
Dnr Af-2020/0016 0488

kollektivavtalsliknande villkor. Utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv är det av stor vikt att personliga assistenter har grundläggande rättigheter såsom försäkringar, rimlig lönenivå samt ersättning vid obekväm arbetstid.

Arbetsförmedlingen vill betona betydelsen av en god arbetsmiljö och rimliga arbetsvillkor som en förutsättning för att det ska finnas ett intresse att söka sig till yrket och motverka den fortsatta brist på personliga assistenter som idag förutspås av Arbetsförmedlingen.

Här vill Arbetsförmedlingen understryka betydelsen av att regeltillämpningen är tydlig och anpassad till de anställningsformer som idag är vanliga för personliga assistenter, exempelvis deltidсанställningar.

8.3.2 Ge privata arbetsgivarna ansvar för assistenters sjuklönekostnader

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att privata arbetsgivare ska tilldelas ansvaret för assistenters sjuklönekostnader. Om privata arbetsgivare betalar sjuklönen de första två veckorna borde det motivera till att arbeta för en god arbetsmiljö. En förbättrad arbetsmiljö minskar risken för sjukskrivningar samt till att fler stannar inom yrket en längre tid.

8.4.1 Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett nationellt utbildnings- och kunskapsmaterial

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att Socialstyrelsen ska ta fram ett utbildningsmaterial. En plan för uppföljning av hur utbildningsmaterialet används och hur innehållet anpassas efter ändrade förhållanden bör också ingå i förslaget.

Utbildningsbakgrunden varierar inom yrket vilket påverkar behovet av introduktion och utbildning. Det är därför viktigt att de informations- och utbildningsinsatser som föreslås anpassas utifrån bakgrund och erfarenhet.

Kapitel 9 Konsekvensanalys

9.6.3 Konsekvenser för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet

Arbetsförmedlingen delar utredningens bedömning om att förslagen inte bör få betydande konsekvenser för efterfrågan på personliga assistenter.

Arbetsförmedlingen vill utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv poängtera betydelsen av en tydlig information vid övergången till de nya kraven.

Datum
2020-06-23Diarienummer
Dnr Af-2020/0016 0488

Detta för att tydliggöra syftet med de nya kraven och specifikt att de inte innebär ökade kostnader för arbetsgivare som redan idag ger kollektivavtalsliknande villkor.

9.6.4 Konsekvenser för små företag

Arbetsförmedlingen delar uppfattningen att den ökade kvaliteten för både personliga assistenter och assistentanvändare som förslagen medför överväger riskerna för ökade kostnader för de företag som inte redan har kollektivavtalsliknande villkor. Konsekvenserna av att inte genomföra förslagen riskerar däremot att intresset för yrket minskar, vilket påverkar arbetsmarknaden mer negativt.

Arbetsförmedlingen ser också en risk att framförallt mindre privata företag kommer att inta en försiktighet att anställa eller behålla personal som har hög sjukfrånvaro. Därför rekommenderar Arbetsförmedlingen tydliga informationsinsatser om de kompletterande regelverken avseende högkostnadsskydd samt det höjda schablonbeloppet.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
generaldirektör

Kerstin Eriksson
Utredare

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av utredare Kerstin Eriksson, enheten Arbetsmarknad. I den slutliga handläggningen av ärendet har direktören Annika Sundén för Analysavdelningen, chefen för enheten Arbetsmarknad Anders Ljungberg samt sektionschef Jens Sandahl deltagit. Detta beslut har fastställts digitalt och saknar därför namnunderskrift.